

DOSSIER DE PREMSA

Palau Firal i de Congressos de Tarragona

30 de març de 2010

Avui s'inaugura "Somnis de Ficció", l'exposició de peces mítiques del cinema

- "Somnis de Ficció" és una exposició organitzada per El Palau, vinculada al REC, Festival Internacional de Cinema de Tarragona.
- Es podrà visitar a El Palau des d'avui i fins el 2 de maig, coincidint amb la clausura del festival.
- La mostra reuneix més de 40 peces de col·leccionisme del cinema de Hollywood.

L'exposició

Cada any, el REC ofereix una mostra dedicada a diferents dimensions o personatges clau dels mitjans audiovisuals. En la doble celebració del seu 10è aniversari, El Palau i el REC han preparat una exposició memorable. Avui s'inaugura a El Palau "Somnis de Ficció", una exposició produïda i organitzada pel Palau Firal i de Congressos de Tarragona, amb la col·laboració del REC, una mostra de peces de col·leccionisme que han esdevingut la representació de grans mites del cinema i de l'imaginari col·lectiu universal. "Somnis de Ficció" té el plaer de presentar un trosset d'aquesta matèria que compona els somnis.

El REC sempre ha defensat el cinema com a art col·lectiu, destacant la importància de tasques més enllà de la direcció i els actors: aquí podem observar com elements inicialment secundaris, com poden ser el vestuari o l'atrezzo, entre altres objectes, omplen totalment la pantalla i acaben configurant la matèria de que estan fets els somnis; els somnis de ficció.

"Somnis de Ficció" planteja un recorregut per la història del cinema de Hollywood, narrada a través de peces úniques utilitzades als rodatges de pel·lícules mítiques i que formen part d'aquells moments filmics que es queden a la retina, d'aquelles imatges que romanen a la nostra memòria i que formen part de l'imaginari col·lectiu.

"La mitologia i el glamur de bona part del cinema de Hollywood no podrien entendre's sense els objectes, els vestits i altres elements d'atrezzo que poblen les imatges dels seus films més decisius.

Tindria el mateix efecte la imatge de Marilyn Monroe a La tentación vive arriba sense el seu ondulant vestit blanc? Hauria aconseguit Rita Hayworth la seva privilegiada posició a l'star system dels quaranta sense l'impactant vestit i el guant de Gilda? Hi ha cap altre símbol més poderós a la La guerra de las galaxias que no sigui el casc negre, tenebrós, de Darth Vader? Què seria d'Eduardo Manostijeras sense l'imaginatiu disseny de les mans del protagonista?

Són quatre exemples que estan presents a l'exposició, agafats de l'època

clàssica dels estudis de Hollywood i de temps més recents, quan l'aparició de nous cineastes i de noves tecnologies va modificar definitivament el curs del cinema nord-americà creant noves mitologies, expectatives, icones i gèneres. Però el paisatge conceptual i mític de l'objecte i el vestit, de l'attrezzo i la maqueta, segueix sent el mateix.

Aquesta exposició està dividida en tres blocs temàtics que marquen l'evolució del cinema de Hollywood i la seva condició de fàbrica de somnis a partir d'alguns d'aquests objectes: vestits, uniformes, guants, armes, màscares i maquetes. Tots són essencials en la confecció d'una pel·lícula i nodreixen també els anhels dels incondicionals, prolongant l'encant dels films més enllà de les pantalles on es projecten."

Presentació de Quim Casas, crític de cinema

La mostra es troba estructurada en dues èpoques i tres espais: L'època daurada, Cap a un nou Hollywood i Nous monstres, nous herois.

L'època daurada

L'any 1939 marca una fita de glòria al cinema, ja que *Lo que el viento se llevó* s'endú l'Oscar a la millor pel·lícula d'entre una terna de nominades inigualables. També marca la instauració definitiva del cinema en color. Van ser anys de glòria de l'espectacle més popular del moment i la seva capital va quedar totalment consolidada: Hollywood, la meca del cinema. Encara conviuen produccions en blanc i negre, sediments dels anys 30 o mites del cinema mut que lluitaven per adaptar-se al sonor, amb produccions coloristes producte de l'època.

Tot i els moments de glòria, el final de la II Guerra Mundial variaria el panorama. La televisió havia envaït les cases de l'*American way of life*. Els grans estudis, ansiosos per no perdre el seu tros de pastís, intentaren oferir quelcom més que la tele i experimentaren amb diferents formats (Cinemascope, VistaVision, Cinerama, 70 mm) i procediments (les tres dimensions), alhora que es llançaren a produccions èpiques més enllà de la dimensió humana, que sobrepassaven la petita pantalla. Sorgia una certa nostàlgia per la primera època daurada (prèvia als anys 30) i es començà a abandonar els estudis a la recerca d'espais oberts i grans paisatges a l'alçada d'unes històries més grans que la vida, que omplissin els nous formats panoràmics.

Peces de l'exposició:

Dissenys de vestits de *Lo que el viento se llevó*, frac de Groucho Marx, jaqueta d'*El gran dictador* i vestit de Gilda. Dissenys de *Ben-Hur*, disseny de *Rio Bravo* i vestit blanc de Marilyn Monroe a *La tentación vive arriba*.

Cap a un nou Hollywood

Després d'una crisi creativa i de l'esgotament de fórmules que tant havien funcionat en el passat, als 60 es produí una profunda renovació estilística a la meca del cine de creadors procedents precisament de l'antic rival, la televisió. Ja als 70 comencen a sonar noms com De Palma, Scorsese, Coppola,

Spielberg, Lucas o Malick, que influenciarien el nou cinema de la segona meitat de segle.

Intents per renovar el gènere musical, nou cinema d'acció i comèdies per al gran públic amb actors que començaven a ser populars conduïren al cinema a una dècada dels 80 on s'estenien les pel·lícules destinades al públic adolescent i la revitalització del cinema d'aventures, a la recerca d'un nou *star system*.

L'èxit dels nous films d'aventures, el van secundar grans reconstruccions històriques de diverses èpoques en un intent de les grans productores de mostrar el seu "múscul", encisar l'audiència i seguir produint històries *bigger than life*.

A més a més, des de final dels 80, títols com *Terciopelo azul; Sexo, mentiras y cintas de vídeo*, o *Haz lo que debas* anticipaven un fenomen que convulsà la indústria: l'eclosió del cinema independent. Ja als 90, amb les pel·lícules de Tarantino al capdavant, el cine indie acabava de perfilar els elements que configuren el cinema de final de segle.

Peces de l'exposició:

Vestit de *Tootsie*, megàfon de *Grease*, guant de *Rocky*, espasa – cap de lleó d'Indiana Jones i espasa de *Conan*.

Vestit de *Las amistades peligrosas*, escopetes de *Los intocables Elliot Ness*, vestit de *Forrest Gump* i la destrial de *Braveheart*.

Polaroids del rodatge de *Reservoir dogs*, pistoles de *Pulp Fiction*, katana de Bruce Willis a *Pulp Fiction* i ampolla de tequila d'*Abierto hasta el amanecer*.

Nous monstres, nous herois

El cinema de gènere –terror, fantàstic– comptava amb grans precedents ja considerats clàssics com *King Kong*, *Frankenstein* o les diverses versions del mite de Dràcula. Als anys 50, coincidint amb l'era de l'amenaça nuclear (i els consegüents insectes mutants que envaïren les pantalles), se sumà la nova febre pels ovnis i els extraterrestres, els nous relats de ciència-ficció, i la paranoia anticomunista, reflexos metafòrics de la Guerra Freda i de les pors de la societat de l'època.

Però el veritable esclat del cinema de gènere es va produir a final dels 60, amb pel·lícules que saltaren del seu origen de sèrie B a ser veritables èxits comercials. Als 70, i sobretot als 80, la seva popularitat va augmentar, i les pel·lícules de terror *teen*, odisses espacials i l'arribada al cinema dels superherois del còmic foren els veritables èxits de taquilla, i els seus herois i brivalls van passar a formar part de l'imaginari col·lectiu.

Així, amb *El planeta de los simios* com a referent mític d'una dècada anterior i *Starwars* com a peça fundacional foren els referents d'una onada d'èxits, que canviaren la manera de veure el cinema tant per al públic com per a la indústria.

Amb l'arribada dels 90 el gènere es fa gran, i es debat entre les apostes d'autor, herois cada vegada més foscos, monstres que comencen a ser entranyables, la reinterpretació d'antigues fórmules i els avenços en els efectes

especials. En moltes ocasions els efectes especials ocupen la pantalla i la buiden de contingut: una fàbrica perfecta de *blockbusters*. Oblidat el seu origen de sèrie B, el gènere estava llest per a l'autoparòdia.

Peces de l'exposició:

Màscara d'*El planeta de los simios*, maqueta de la Estrella de la Muerte de *Star wars*, casc de Darth Vader, pistola de *Blade runner*, ninot Gremlin i mà i màscara de Freddy, màscara de Batman, mà d'Eduardo Manostijeras, màscara de *Terminator 2*, àmbar de *Jurassic Park* i cap i guant de *Mars attacks*.

La col·lecció

Totes les peces que mostra l'exposició han estat extretes de la col·lecció privada de Maite Minguez Ricart, una apassionada del cinema que porta des de que era petita col·leccionant objectes de cinema.

La seva col·lecció, una part de la qual s'exposa des d'avui a El Palau, està conformada per més de 1.800 peces i és considerada pels especialistes una de les col·leccions de cinema més importants del món.

Fitxa tècnica de l'exposició "Somnis de Ficció"

Organitza i produeix: Palau Firal i de Congressos de Tarragona, amb la col·laboració del Festival REC.

Lloc: Palau Firal i de Congressos de Tarragona (Arquitecte Rovira, 2. Tarragona).

Dates: del 30 de març al 2 de maig.

Inauguració: Dimarts, 30 de març, a les 19:00h. A càrrec de Pau Ricomà, President de l'EMDET, Carme Crespo, Consellera delegada de Cultura, Medi Ambient, Sostenibilitat i Salut, i Xavi Garcia Puerto, comissari de l'exposició i director del Festival REC.

Horari: de dimarts a dissabte d'11h a 14h i de 17h a 20h. Diumenges, festius i Dissabte Sant de 11h a 14h.

Visites guiades per a grups amb inscripció prèvia

Informació:

Palau Firal i de Congressos de Tarragona

977 24 55 77

exposicions@palaucongréstgna.com

www.palaucongréstgna.com

Sala de premsa per a més informació i fotografies:

<http://www.comedia.cat/ca/comediateca/rec-2010>

Per a més informació i gestió d'entrevistes:

Palau Firal i de Congressos de Tarragona

Marta Rovira

Tel. 977 245577 / 667 789535

mrovira@palaucongréstgna.com

ANNEX

Algunes de les peces exposades (Peus de foto):

- EL GRAN DICTADOR (The Great Dictator, Charles Chaplin, United Artists, 1940)

Jaqueta que duu el director i protagonista de la pel·lícula (Charles Chaplin) a la famosa escena del sopar del film, en la qual intepreta al malvat dictador Astolfo Hynkel.

- GILDA (Gilda, Charles Vidor, Columbia Pictures Corporation, 1946)

Vestit negre, compostat de faldilla i jaqueta, que duu l'actriu Rita Hayworth com a Gilda a l'escena del seu casament amb el personatge de Johnny, interpretat per l'actor Glenn Ford.

- FORREST GUMP (Forrest Gump, Robert Zemeckis, Paramount Pictures, 1994)

Uniforme mil.litar que duu l'actor Tom Hanks com a Forrest Gump en una escena del film.

- INDIANA JONES Y EL TEMPLO MALDITO (Indiana Jones and the Temple of Doom, Steven Spielberg, Paramount Pictures, 1984)

Espasa, amb puny en forma de cap de lleó, utilitzada per Harrison Ford com a Indiana Jones al film.

- EL PLANETA DE LOS SIMIOS (Planet of the Apes, Franklin J. Schaffner, 20th Century Fox, 1968)

Màscara de làtex, recoberta de pel sintètic, utilitzada per donar vida a un dels generals simis que apareixen en el film.

- LA GUERRA DE LAS GALAXIAS (Star Wars. A new Hope, George Lucas, 20th Century Fox, 1977)

Rèplica oficial del famós casc negre del personatge de Darth Vader, signat per el seu intèrpret, David Prowse; i amb segell de la 20th Century Fox.

- EDUARDO MANOSTIJERAS (Edward Scissorhands, Tim Burton, 20th Century Fox, 1990)

Mà articulada utilitzada durant tota la pel·lícula per l'actor protagonista, Johnny Depp, per donar vida al personatge de Edward.

- GREMLINS (Gremlins, Joe Dante, Warner Bros Pictures, 1984)

Ninot, fet de làtex i escuma, utilitzat com a efecte especial per donar vida a un dels Gremlins dolents de la pel·lícula.

- BATMAN (Batman, Tim Burton, Warner Bros Pictures, 1989)

Màscara del personatge de Batman utilitzada per el seu intèrpret, Michael Keaton, durant tot el film.

- TERMINATOR 2 (Terminator 2: Judgment Day, James Cameron, Columbia TriStar, 1991)

Màscara, que simula a l'actor Arnold Schwarzenegger, utilitzada com a efecte especial a la pel·lícula.

- LA TENTACIÓN VIVE ARRIBA (The Seven Year Itch, Billy Wilder, 20th Century Fox, 1955)

Un dels dos vestits blancs que va realitzar William Travilla, el dissenyador preferit de l'actriu Marilyn Monroe, per a la famosa escena del ventilador de la pel·lícula.